

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro>
E-mail: petitii@avp.ro

Ministerul Educației și Cercetării
Domnului Ministru Sorin Mihai CÎMPEANU

Stimate Domnule Ministru,

Avocatul Poporului a luat act prin intermediul mass-media de situația întâmpinată de studenții mai multor unități de învățământ de pe teritoriul României cărora le este condiționat accesul la activitatea didactică în noul an universitar, precum și cazarea în cămine, de vaccinarea anti-COVID, trecerea prin boală sau testarea PCR/ antigen.

Astfel, în data de 3 septembrie 2021 a fost publicat în Monitorul Oficial al României Ordinul comun al miniștrilor Educației și Sănătății nr. 5196/1756 pentru aprobarea măsurilor de organizare a activității în cadrul unităților de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică, pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu SARS-CoV-2.

Ordinul reglementează procedura și măsurile obligatorii privind prevenirea și combaterea îmbolnăvirilor cu virusul SARS-CoV-2, care se vor aplica în unitățile de învățământ preuniversitar/conexe/instituțiile de învățământ superior, în scopul asigurării dreptului la învățătură și a dreptului la sănătate, pentru beneficiarii primari ai dreptului la învățătură, studenți și personalul din sistemul național de învățământ. Modalitatea de desfășurare a activităților ce presupun prezența fizică a studenților în instituțiile de învățământ superior se decide în conformitate cu principiul autonomiei universitare, cu respectarea prevederilor legale aplicabile.

Astfel, plecând de la dispozițiile sus indicate, printr-o interpretare vădit neunitară, am constatat următoarele:

Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași a luat decizia să condiționeze accesul la activitatea didactică în format față în față în noul an universitar, de vaccinarea anti-COVID, trecerea prin boală sau testarea PCR/ antigen. Studenții care refuză să se vaccineze vor fi testați săptămânal, urmând să suporte costurile. Studenții nevaccinați vor face un test RT-PCR în fiecare zi de luni sau două teste rapide antigen, marți și vineri.

Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca a decis ca, din octombrie, doar studenții vaccinați anti-Covid, trecuți recent prin boală sau care prezintă teste negative vor putea participa fizic la cursuri. Ceilalți pot participa online.

De asemenea, se vor putea caza în cămine doar studenții vaccinați anti-Covid, ori cei care fac dovada că au trecut prin boală în ultimele 180 de zile. Reprezentanții universității spun că experiența cazării studenților pe parcursul verii a demonstrat că testarea periodică nu s-a dovedit funcțională și utilizată de către studenți, fiind nerealistă și birocratică.

Universitatea de Medicină și Farmacie Iuliu Hațieganu din Cluj-Napoca a publicat pe 10 septembrie regulamentul pentru studenții din acest an universitar. Din mesajul transmis chiar de rectorul Universității, se înțelege foarte clar că studenții nevaccinați nu pot fi prezenți fizic la cursuri decât dacă dețin un certificat digital care să ateste că au trecut prin boală în ultima jumătate de an.

Studenții care vor să participe la lucrările practice și nu sunt vaccinați vor trebui să se testeze periodic, fie săptămânal cu testul PCR, fie de două ori pe săptămână cu testul antigen rapid.

De asemenea, în cazul secțiilor clinice ale spitalelor sunt acceptați doar studenți vaccinați.

La **Academia de Studii Economice din București** se pot caza și studenții care prezintă un test negativ, pe lângă cei vaccinați, sau trecuți prin boală. Cursurile se fac online, dar seminariile - fizic. Așadar va fi folosit un sistem de învățare hibrid.

La **Universitatea București** fiecare facultate are libertatea de a alege modul în care își va desfășura cursurile și seminariile, iar în ceea ce privește cazarea în cămine, studenții vaccinați vor fi repartizați separat de cei care nu au vaccinul anti-covid.

Universitatea de Medicină „Carol Davila” din București este una dintre unitățile de învățământ care a hotărât ca studenții să vină la cursuri în format fizic, fie că sunt vaccinați sau nu. Probabil decizia are în vedere faptul că procentul de vaccinare în rândul studenților este de 83-84%, iar al profesorilor de 88-89%. Totuși, reprezentanții acesteia au declarat că „deocamdată nu condiționăm vaccinarea de nimic, să vedem. Hotărârea noastră este cursuri cu prezență fizică, asta dacă nu apare altceva”.

Universitatea Lucian Blaga din Sibiu nu a luat nicio măsură de restricție privind accesul la cursuri sau în cămine.

O situație interesantă o reprezintă conduita Universității Ștefan cel Mare din Suceava care a încercat să impună studenților ca, la intrarea în cămin, să prezinte certificatul de vaccinare, cel de trecere prin boală sau un test PCR negativ la cazarea în cămine. Inițiativa a fost însă stopată după ce un student a dat universitatea în judecată și a avut câștig de cauză pe fond.

Concret, Tribunalul Suceava a anulat în parte hotărârea Senatului Universității și a reținut faptul că, în baza principiului autonomiei universitare, instituțiile de învățământ superior pot hotărî asupra unor măsuri privind prevenirea răspândirii infecției cu virusul SARS-CoV-2, dar numai cu respectarea prevederilor legale aplicabile și având la bază, în orice caz, situația epidemiologică de la nivelul localității comunicată de către Direcția de Sănătate Publică.

Măsurile dispuse de către Senatul Universității prin hotărârea contestată nu reprezintă o transpunere a normelor legale, ci se substituie acestora, or actul administrativ de aplicare a legii nu poate deroga, nu se poate substitui și nici adăuga la lege.

Mai mult decât atât, Curtea Constituțională, în soluționarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 a subliniat în considerentele Deciziei nr. 457/2020 că, potrivit art. 53 din Constituție, exercițiul unor drepturi fundamentale poate fi restrâns numai prin lege și cu respectarea condițiilor prevăzute de același text constituțional.

Exemplele de mai sus sunt utile în contextul în care se poate observa că dispozițiile Ordinului comun al miniștrilor Educației și Sănătății nr. 5196/1756/2021 pentru aprobarea

măsurilor de organizare a activității în cadrul unităților de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică, pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu SARS-CoV-2 este interpretat în mod vădit neunitar de unitățile de învățământ superior, principiul autonomiei universitare prevalând, în opinia acestora.

Totuși, analizând textul art. 32 alin(6) din Constituție, observăm că autonomia universitară este tratată la nivel de principiu fundamental, revenind legiuitorului organic sarcina de a defini și de a dezvolta conținutul său, astfel încât aceasta să fie garantată.

Curtea Constituțională a stabilit prin Decizia nr. 72/1995 unele elemente de conținut al principiului autonomiei universitare și anume: înscrierea în exigențele principiului egalității, posibilitatea de completare a finanțării publice cu venituri provenite din alte surse, alegerea rectorului de către Senatul universitar, etc.

De asemenea, Curtea Constituțională a reținut prin Decizia nr. 1646/2010 că autonomia universitară *„include normele, procedurile și standardele interne ale fiecărei universități, cu respectarea limitelor impuse de legislația în vigoare, prin care acestea tind să definească și să individualizeze rolul lor în cadrul comunității”*

Totodată, Decizia nr. 161/2011 prevede că *„principiul autonomiei universitare dă dreptul comunității universitare să își stabilească misiunea proprie, strategia instituțională, structura, activitățile, organizarea și funcționarea proprie, gestionarea resurselor materiale și umane, dar toate acestea trebuie realizate cu respectarea strictă a legislației în vigoare, în limitele și condițiile impuse de aceasta.”*

La nivel primar, principiul autonomiei universitare își găsește dezvoltarea în Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare, sediul materiei fiind reprezentat de articolul 123, precum și de alte dispoziții care reglementează în mod tangențial sau complementar conținutul principiului. În acest context, autonomia universitară vizează subdimensiuni precum organizarea și funcționarea instituțiilor de învățământ superior; misiunea comunității universitare, strategia proprie, structura și activitățile proprii; gestionarea resurselor materiale și umane; modalitatea de finanțare; atribuțiile și modul de constituire ale structurilor și ale funcțiilor de conducere ale universităților particulare și confesionale, limita superioară fiind trasată de prevederile imperative ale legislației în vigoare.

Față de toate aceste împrejurări, în conformitate cu dispozițiile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 16 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu.

Astfel, vă rugăm să formulați un punct de vedere față de aspectele semnalate în prezenta sesizare din oficiu, prin raportare la posibila încălcare a dispozițiilor art. 16 și ale art. 32 din Constituție.

Vă solicităm, de asemenea, să ne comunicați dacă, plecând de la argumentele expuse pe larg în prezenta adresă, aveți în vedere o eventuală reformare a Ordinului nr. 5196/1756/2021 pentru aprobarea măsurilor de organizare a activității în cadrul unităților de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică, pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu SARS-CoV-2, în sensul în care este necesar a se da o interpretare și o aplicare unitară textului de lege, într-un limbaj clar și precis, care să excludă orice echivoc.

Cu deosebită considerație,

Renate WEBER,
Avocatul Poporului

București, 28 septembrie 2021

